

REALIZACJA ŚWIADCZEŃ POŁOŻNICZYCH

Zadania położnej rodzinnej w opiece
okołoporodowej - obowiązujące standardy

STANDARD

- Wzorcowa reguła postępowania w danej dziedzinie
- Obowiązująca procedura postępowania w danym zakresie

STANDARD W MEDYCYNIE

Gwarancja dla pacjenta

Podobny poziom świadczeń w różnych ośrodkach medycznych

Gwarancja dla personelu medycznego

Świadomy personel medyczny
Zabezpieczenie przed nieuzasadnionymi roszczeniami pacjentów

CEL WPROWADZENIA STANDARDU

Poprawa jakości okołoporodowej w Polsce

- Ograniczenie nadmiernej medykalizacji porodu fizjologicznego
- Przestrzeganie praw pacjenta
- Zwiększenie satysfakcji pacjentek z opieki
- Optymalizacja kosztów opieki

PRZEPISY PRAWA

- ◉ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 października 2005 r. w sprawie zakresu zadań lekarza, pielęgniarki i położnej podstawowej opieki zdrowotnej **Dz.U.2005.214.1816**
- ◉ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 września 2012 r. w sprawie standardów postępowania medycznego przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki okołoporodowej sprawowanej nad kobietą w okresie fizjologicznej ciąży, fizjologicznego porodu, porożenia oraz opieki nad noworodkiem
Dz.U. 2012 nr 0 poz. 1100
- ◉ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2009 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej
Dz.U. 2009 nr 139 poz. 1139

POŁOŻNA ŚRODOWISKOWA/RODZINNA- ZADANIA

Konsultacje i doradztwo na rzecz osoby,
rodziny i jej członków w sprawach:

Zdrowia

Promocji
zdrowia

Zapobiegania
chorobom

Postępowania
w chorobie

Radzenia
sobie z
chorobą

POŁOŻNA ŚRODOWISKOWA/RODZINNA- ZADANIA

Bezpośrednia pielęgnacja

W zdrowiu

W
sytuacjach
ryzyka
zdrowotnego

W chorobie

W
ograniczonej
sprawności

POŁOŻNA ŚRODOWISKOWA/RODZINNA- ZADANIA

Współdziałanie z osobami i instytucjami działającymi na rzecz zdrowia podopiecznej

Działania na rzecz rozwoju praktyki położniczej

PROFILAKTYKA

Profilaktyka pierwszej fazy

**Potęgowanie
zdrowia- oświata
zdrowotna,
poradnictwo**

**Ochrona zdrowia-
stosownie
szczepień, higiena
osobista,
bezpieczeństwo
pracy**

**Wczesne
rozpoznawanie-
wykonywanie
badan
diagnostycznych,
zapobieganie
rozpowszechnianiu
się chorób**

Profilaktyka drugiej fazy

Obejmuje chore we wczesnym okresie choroby

Przeciwdziałanie rozwojowi i nasileniu choroby

Odpowiednie pielęgnowanie w celu ograniczenia

Niezdolności

Niesprawności

Zapobieganie śmierci

Profilaktyka trzeciej fazy

Osoby ze
znacznym
stopniem
zaawansowania
choroby

Ograniczenie
niektórych
czynności
organizmu

Utrata niektórych
czynności organizmu

Zapobieganie trzeciorzędowe

Ograniczenie
skutków
choroby

Rehabilitacja
fizyczna i
psychiczna

Zapewnienie
warunków
umożliwiających
wykorzystanie
pozostałych po
chorobie
możliwości i
zdolności

ZAKRES ZADAŃ POŁOŻNEJ POZ

Położna POZ realizuje kompleksową pielęgnacyjną opiekę położniczo-neonatologiczno-ginekologiczną obejmującą

edukację w zakresie planowania rodziny

opiekę w okresie ciąży, porodu i porożu

opiekę nad kobietą, noworodkiem i niemowlęciem do ukończenia drugiego miesiąca życia

opiekę w chorobach ginekologicznych

opiekę nad kobietą w każdym okresie jej życia

POŁOŻNA POZ

- ▶ **Położna podstawowej opieki zdrowotnej, to położną, która ukończyła:**
- ▶ szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie pielęgniarstwa: rodzinnego, środowiskowego, środowisko-rodzinnego oraz promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
- ▶ lub ukończyła kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa rodzinnego, środowiskowego, środowiskowo-rodzinnego, promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
- ▶ lub odbyła szkolenie specjalizacyjne w dziedzinie pielęgniarstwa: rodzinnego lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej,
- ▶ lub odbyła kurs kwalifikacyjny w dziedzinie pielęgniarstwa: rodzinnego lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej
- ▶ lub posiada tytuł zawodowy magistra położnictwa oraz co najmniej trzyletni staż pracy w podstawowej opiece zdrowotnej udzielającą świadczeń w ramach podstawowej opieki zdrowotnej,

WYMAGANA DOSTĘPNOŚĆ PERSONELU

- **Od poniedziałku do piątku,**
z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy.
- od poniedziałku do piątku, w godzinach od 8.00 do 18.00 zgodnie z **harmonogramem pracy** , który stanowi integralna część umowy.

WYMAGANA DOSTĘPNOŚĆ PERSONELU

- świadczenia udzielane są osobiście przez położeń wykazane w harmonogramie
- zmiany w harmonogramie (nieobecności) wymagają zgłoszenia dyrektorowi oddziału NFZ najpóźniej w dniu poprzedzającym ich powstanie albo niezwłocznie po zaistnieniu zdarzenia
- zamiany nie mogą naruszać wymagań dotyczących kwalifikacji

WYMAGANA DOSTĘPNOŚĆ PERSONELU

W czasie wyznaczonym do udzielania świadczeń w harmonogramie pracy, nie mogą być udzielane świadczenia

- 1) w innej jednostce organizacyjnej u tego samego świadczeniodawcy;
- 2) u innego świadczeniodawcy.

REALIZACJA ŚWIADCZEŃ POŁOŻNEJ POZ

◉ Wizyty patronażowe położnej poz

Obejmują opiekę nad noworodkiem do 2 miesiąca życia oraz kobietą w okresie połogu.

Położna poz zobowiązana jest do wykonania w okresie dwóch miesięcy kalendarzowych od 4 do 6 wizyt patronażowych

REALIZACJA ŚWIADCZEŃ POŁOŻNEJ POZ

- ◉ w przypadkach uzasadnionych stanem zdrowia świadczeniobiorcy świadczenie jest udzielane w dniu zgłoszenia.
- ◉ lub udzielane w terminie uzgodnionym ze świadczeniobiorcą
- ◉ na podstawie zlecenia lekarskiego, są wykonywane zgodnie z terminami określonymi w treści zlecenia lub skierowania
- ◉ pierwsza wizyta patronażowa odbywa się nie później niż 48 godzin po opuszczeniu szpitala przez matkę i dziecko

REALIZACJA ŚWIADCZEŃ POŁOŻNEJ POZ

◉ Wizyty profilaktyczne położnej

Prowadzenie edukacji kobiet w ciąży oraz w ciąży wysokiego ryzyka, przygotowującej kobiety do odbycia porodu i rodzicielstwa

Podstawą prowadzenia edukacji przedporodowej jest plan edukacji obejmujący praktyczne i teoretyczne przygotowanie do porodu, połogu, karmienia piersią i rodzicielstwa.

Porady mogą być realizowane indywidualnie lub w formie grupowej w gabinecie lub domu podopiecznej

REALIZACJA ŚWIADCZEŃ POŁOŻNEJ POZ

Wizyty w edukacji przedporodowej

- ⦿ - 1 raz w tygodniu w okresie od 21 do 31 tygodnia ciąży,
- ⦿ - 2 razy w tygodniu w okresie od 32 tygodnia ciąży do terminu rozwiązania (porodu)

REALIZACJA ŚWIADCZEŃ POŁOŻNEJ POZ

**Wizyty położnej poz w opiece
pielęgnacyjnej nad kobietą po operacji
ginekologicznej lub onkologiczno-
ginekologicznej**

Obejmują okres od momentu wypisu ze szpitala do całkowitego zagojenia się rany pooperacyjnej i realizowane są przez położną na podstawie skierowania lekarza placówki, w której była wykonana operacja

ŚWIADCZENIA W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA I PROFILAKTYKI CHOROÓB OBEJMUJĄ

- ◉ 1) edukację w zakresie prozdrowotnego stylu życia kobiety;
- ◉ 2) przygotowania do porodu, z uwzględnieniem porodu rodzinnego;
- ◉ 3) poradnictwo w zakresie higieny odżywiania w okresie połogu;
- ◉ 4) poradnictwo w zakresie pielęgnacji i prawidłowego żywienia noworodka i niemowlęcia do drugiego miesiąca życia;

ŚWIADCZENIA W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA I PROFILAKTYKI CHOROÓB OBEJMUJĄ

- ◉ 5) poradnictwo laktacyjne i promowanie karmienia piersią;
- ◉ 6) kształtowanie postaw rodzicielskich;
- ◉ 7) edukację i udzielanie porad w zakresie powrotu płodności po porodzie, metod regulacji płodności;
- ◉ 8) profilaktykę chorób ginekologicznych i patologii położniczych;
- ◉ 9) edukację kobiety we wszystkich okresach życia w zakresie prowadzenia samoobserwacji
- ◉ oraz podejmowania działań w celu wczesnego wykrywania i likwidacji czynników ryzyka nowotworowego

ŚWIADCZENIA W ZAKRESIE PROMOCJI ZDROWIA I PROFILAKTYKI CHOROÓB OBEJMUJĄ

- ◉ 10) edukację w zakresie zapobiegania zakażeniom HIV oraz chorobom przenoszonym drogą płciową;
- ◉ 11) profilaktykę chorób wieku rozwojowego;
- ◉ 12) edukację w zakresie szczepień ochronnych

ŚWIADCZENIA DIAGNOSTYCZNE OBEJMUJĄ

- ◉ 1) przeprowadzanie wywiadu środowiskowego/rodzinnego;
- ◉ 2) monitorowanie rozwoju ciąży fizjologicznej;
- ◉ 3) wykonywanie badania położniczego u kobiet;
- ◉ 4) ocenę relacji rodziny z noworodkiem;
- ◉ 5) monitorowanie przebiegu połogu i rozwoju noworodka i niemowlęcia do drugiego miesiąca życia;
- ◉ 6) obserwację i ocenę rozwoju psychoruchowego noworodka i niemowlęcia oraz adaptacji do środowiska zewnętrznego;

ŚWIADCZENIA DIAGNOSTYCZNE OBEJMUJĄ

- ◉ 7) wykonywanie pomiarów u kobiety i noworodka oraz ocenę tych pomiarów;
- ◉ 8) ocenę poziomu bilirubiny w oparciu o topografię żółtaczki według schematu Kramera oraz pobieranie materiałów do testów na fenylketonurię i hypotyreozę u noworodków;
- ◉ 9) wykonywanie testów diagnostycznych poza laboratorium w oparciu o zestawy i aparaturę przeznaczoną do wykonywania oznaczeń w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy;
- ◉ 10) pobieranie materiału do badań diagnostycznych zgodnie z odrębnymi przepisami

ŚWIADCZENIA PIELEGNACYJNE OBEJMUJĄ

- ◉ 1) planowanie, realizację i ocenę opieki pielęgnacyjnej nad:
 - ◉ kobietą w okresie ciąży, porodu, połogu,
 - ◉ b) noworodkiem i niemowlęciem do drugiego miesiąca życia,
 - ◉ c) kobietą ze schorzeniami ginekologicznymi;
- ◉ 2) przygotowanie i wspieranie rodziny w opiece świadczonej na rzecz noworodka, niemowlęcia i kobiety
- ◉ 3) przygotowanie kobiety do samoopieki i samopielęgnacji.

ŚWIADCZENIA LECZNICZE, ZGODNIE Z ODREBNYMI PRZEPISAMI, OBEJMUJĄ

- ◉ 1) udzielanie pierwszej pomocy w stanach zagrożenia życia i w nagłych zachorowaniach, w tym prowadzenie resuscytacji krążeniowo-oddechowej;
- ◉ 2) udzielanie pomocy położniczej i neonatologicznej w stanach nagłych do czasu przybycia lekarza;
- ◉ 3) przyjmowanie porodu nagłego w warunkach domowych;
- ◉ 4) zabezpieczenie naciętego lub pękniętego krocza;
- ◉ 5) udzielanie pomocy w okresie laktacji;

ŚWIADCZENIA LECZNICZE, ZGODNIE Z ODRĘBNYMI PRZEPISAMI, OBEJMUJĄ

- 6) wykonywanie zabiegów leczniczych zgodnie z odrębnymi przepisami, w tym:
 - a) podawanie leków różnymi drogami i technikami zleconymi przez lekarza zgodnie z odrębnymi przepisami, w tym wykonywanie iniekcji domięśniowych, dożylnych, śródskórnych oraz wykonywanie wlewów dożylnych
 - b) zdejmowanie szwów,
 - c) cewnikowanie pęcherza moczowego u kobiet, usuwanie cewnika, płukanie pęcherza,

ŚWIADCZENIA LECZNICZE, ZGODNIE Z ODRĘBNYMI PRZEPISAMI, OBEJMUJĄ

- ◉ d) wykonywanie wlewów/wlewek doodbytniczych,
- ◉ e) płukanie pochwy,
- ◉ f) leczenie i opatrywanie oparzeń, ran, odleżyn we współpracy z pielęgniarką POZ,
- ◉ g) wykonywanie zabiegów z zastosowaniem ciepła i zimna,
- ◉ h) ustalanie diety kobiety zgodnie z potrzebami,
- ◉ i) doraźną modyfikację dawki leczniczej leku przeciwbólowego, w uzgodnieniu z lekarzem i zgodnie z wykazem leków, do podawania których uprawniona jest położna.

ŚWIADCZENIA REHABILITACYJNE OBEJMUJĄ

- ◉ 1) ćwiczenia usprawniające w ciąży, porożu i schorzeniach ginekologicznych;
- ◉ 2) wykonywanie drenażu ułożeniowego u kobiety;
- ◉ 3) prowadzenie gimnastyki oddechowej, relaksacyjnej, przygotowującej do porożu oraz porożu.

DOKUMENTACJA MEDYCZNA

**ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA z dnia
21 grudnia 2010 r.**

**w sprawie rodzajów i zakresu
dokumentacji medycznej oraz sposobu jej
przetwarzania**

DOKUMENTACJA MEDYCZNA

- ◉ Wpisu w dokumentacji dokonuje się niezwłocznie po udzieleniu świadczenia zdrowotnego, w sposób czytelny i w porządku chronologicznym
- ◉ Każdy wpis w dokumentacji opatruje się oznaczeniem osoby dokonującej wpisu
- ◉ Wpis dokonany w dokumentacji nie może być z niej usunięty, a jeżeli został dokonany błędnie, zamieszcza się przy nim adnotację o przyczynie błędu oraz datę i oznaczenie osoby dokonującej adnotacji
- ◉ Strony w dokumentacji prowadzonej w postaci papierowej są numerowane i stanowią chronologicznie uporządkowaną całość
- ◉ Każdą stronę dokumentacji indywidualnej prowadzonej w postaci papierowej oznacza się co najmniej imieniem i nazwiskiem pacjenta

DOKUMENTACJA MEDYCZNA

Położna udzielająca świadczeń zdrowotnych prowadzi dokumentację indywidualną:

- 1) wewnętrzną w formie:
 - a) karty indywidualnej opieki prowadzonej przez położną,
 - b) karty wizyty patronażowej,
 - c) karty obserwacji przebiegu porodu;

DOKUMENTACJA MEDYCZNA

Dokumentacja indywidualna

- ▶ Oznaczenie podmiotu
nazwę jednostki organizacyjnej
nazwę komórki organizacyjnej
- ▶ oznaczenie pacjenta
- ▶ oznaczenie osoby udzielającej świadczeń zdrowotnych
- ▶ datę dokonania wpisu
- ▶ wykonanie wizyt potwierdza podpisem świadczeniobiorcy/opiekuna.

DOKUMENTACJA MEDYCZNA

Rodzaj i zakres czynności pielęgniarki lub położnej dotyczących pacjenta i jego środowiska

- ⊙ rozpoznanie problemów pielęgnacyjnych i psychospołecznych
- ⊙ plan opieki położniczej
- ⊙ adnotacje związane z wykonywaniem czynności, w tym wynikających ze zleceń lekarskich

DOKUMENTACJA MEDYCZNA

Dokumentacja zbiorcza odnosząca się do ogółu pacjentów lub określonych grup pacjentów korzystających ze świadczeń zdrowotnych

- ▶ numer kolejny wpisu
- ▶ imię i nazwisko oraz numer PESEL pacjenta
- ▶ oznaczenie osoby udzielającej świadczeń zdrowotnych
- ◉ istotne informacje dotyczące udzielonych świadczeń zdrowotnych
- ▶ datę dokonania wpisu

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

